

Conferința științifico-practică Tradiție și noi paradigme de cercetare
în biblioteconomie, ediția a IV-a.
29 aprilie 2026

Instrumente de Inteligență artificială pentru eficientizarea procesului de cercetare academică

Mihalela STAYER, Biblioteca Științifică a USARB
[ORCID: 0000-0001-7068-205X]

stayer.mihalela@gmail.com

Cercetarea academică este o activitate care, de-a lungul anilor, a utilizat tehnologiile disponibile.

Există o varietate de instrumente care folosesc *Inteligența artificială* și pot să asiste cercetătorii în activitatea de cercetare și în redactarea lucrărilor academice.

În acest sens, este foarte important ca cercetătorii să cunoască platformele disponibile, indiferent dacă le utilizează sau nu, și cum le pot aplica în munca lor de cercetare.

Era digitală a favorizat dezvoltarea instrumentelor de căutare, gestionare și analiză pentru crearea de noi cunoștințe și diseminarea acestora în orice spațiu științific.

Într-o eră a supraabundei informaționale bibliotecarii joacă un rol important

În selectarea și validarea resurselor științifice.

Prin cunoașterea profundă a bazelor de date, a sistemelor de indexare și a algoritmilor de căutare, ei pot orienta cercetătorii către cele mai relevante surse, ajutându-i să evite erorile induse de conținuturi generate de IA.

Identitatea digitală și vizibilitate academică

E necesar, ca Biblioteca și bibliotecarii să ofere suport constant cercetătorilor, punând la dispoziție o gamă variată de instrumente și platforme digitale menite să susțină procesele de cercetare, să faciliteze accesul la informație și să stimuleze integrarea inovațiilor tehnologice în activitatea academică.

În continuare, voi prezenta *funcționalitățile* și *beneficiile* a 7 platforme utilizate de Biblioteca Științifică a USARB în ghidarea și sprijinirea cercetătorilor, evidențiind modul în care acestea *integrează* sau *utilizează* Inteligența artificială în procesul de documentare, analiză și susținere a activității academice.

ORCID, BASE, ResearchGate, Academia.edu, Zenodo, Lens.org și Google Scholar care, deși au scopuri diferite, au tangență cu Inteligența artificială (IA).

Aceste platforme contribuie la diverse etape ale activității științifice: de la identificarea unică a cercetătorilor și accesul la publicații, până la analiza impactului, vizibilitatea rezultatelor și descoperirea automată a conexiunilor între lucrări.

Prin integrarea *Inteligenței artificiale* în procese precum *căutarea semantică*, *recomandarea de conținut* sau *evaluarea performanței științifice*, se îmbunătățește modul în care rezultatele cercetărilor sunt accesate, diseminate și recunoscute ca având valoare în mediul academic.

Instrumente și platforme menite să faciliteze promovarea rezultatelor științifice

Google Scholar

<https://scholar.google.com>

Motor de căutare academică care indexează articole, teze, cărți și rapoarte.

Funcționalități: Crearea profilului public, actualizarea automată a publicațiilor, urmărirea citărilor (h-index, i10-index).

Beneficii: Creșterea vizibilității globale și facilitarea diseminării academice.

ORCID

<https://orcid.org>

- Identificator unic și permanent pentru fiecare cercetător.
- **Funcționalități:** Atribuire publicațiilor autorului, integrare cu Zenodo, BASE, Scopus, Web of Science.
- **Beneficii:** Consolidarea identității digitale și prevenirea confuziilor legate de nume similare.

Zenodo

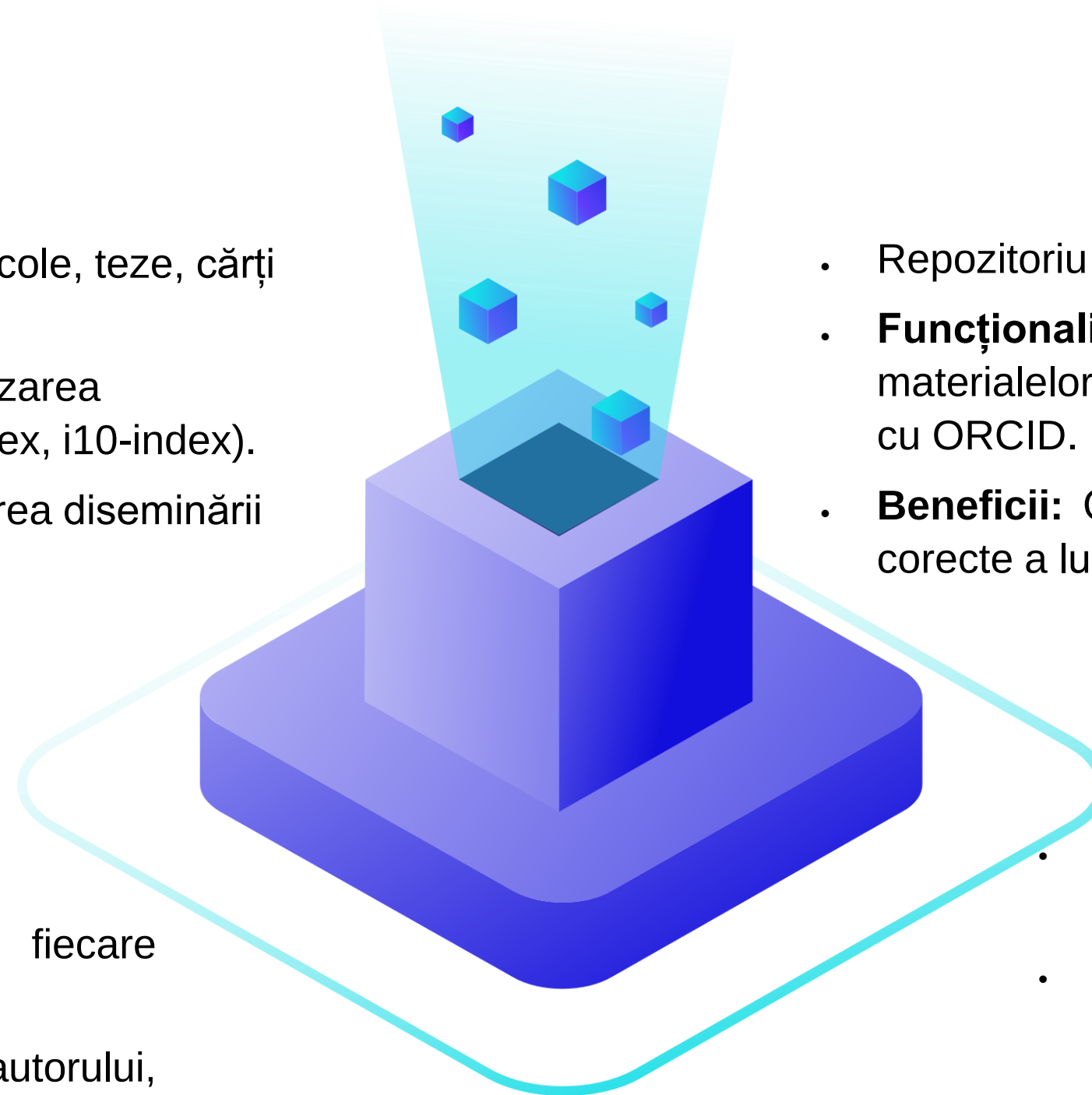
<https://zenodo.org>

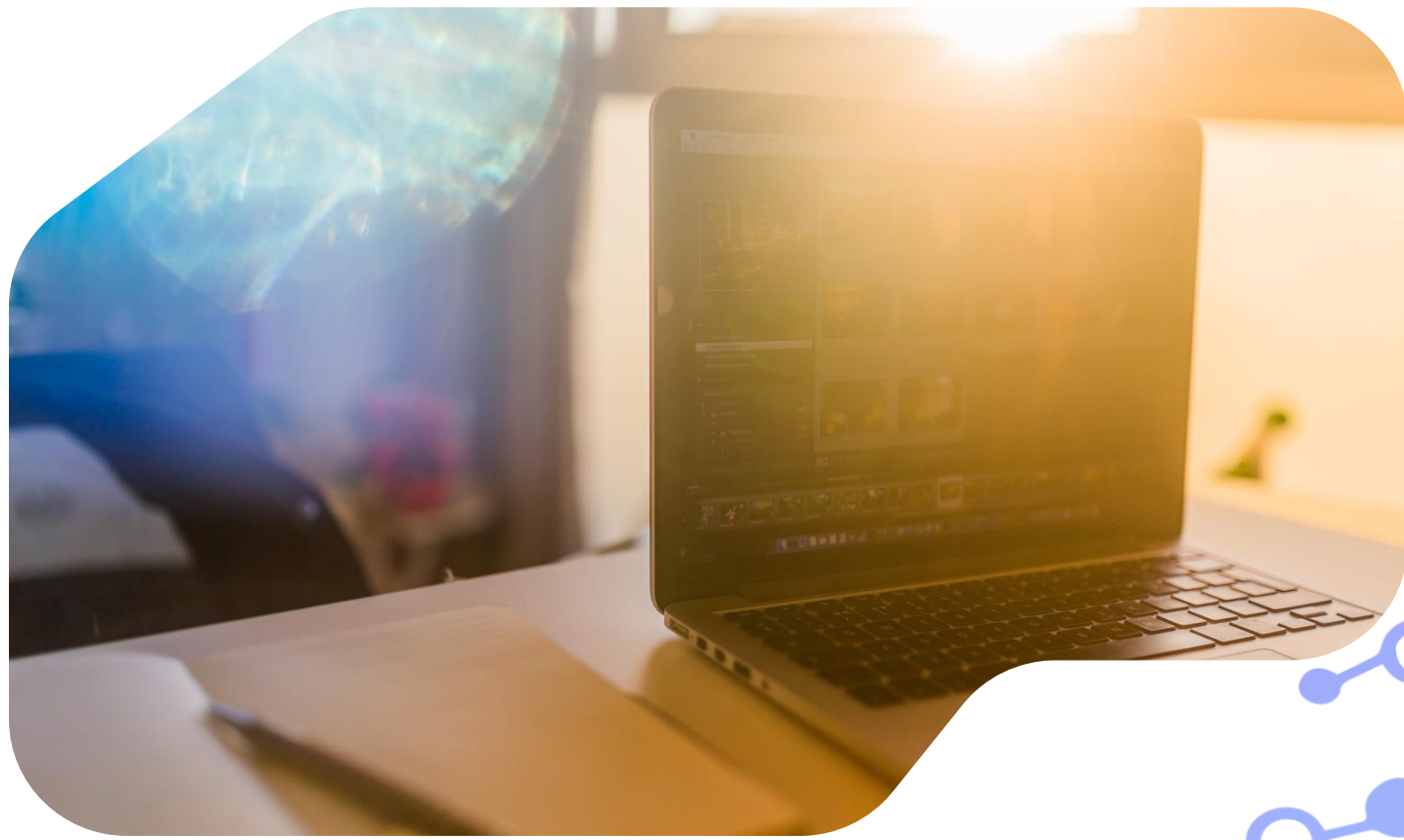
- Repozitoriu științific open access dezvoltat de CERN.
- **Funcționalități:** Încărcarea lucrărilor, seturilor de date și materialelor de cercetare; atribuire DOI; integrare automată cu ORCID.
- **Beneficii:** Creșterea vizibilității globale și facilitarea citării corecte a lucrărilor.

BASE

<https://www.base-search.net>

- Motor de căutare de conținut academic cu acces deschis.
- **Funcționalități:** Indexarea publicațiilor din repozitorii instituționale și internaționale; conexiune cu ORCID; exportul datelor bibliografice.
- **Beneficii:** Vizibilitate internațională sporită și integrarea cu alte platforme academice.

Academia.edu

<https://www.academia.edu>

Academia.edu – Platformă online pentru diseminarea și descoperirea lucrărilor academice.

Funcționalități: Încărcarea publicațiilor, urmărirea cercetătorilor, analiza vizualizărilor și a citărilor.

Beneficii: Promovează accesul deschis la cunoaștere și consolidează imaginea academică prin creșterea vizibilității internaționale a autorilor.

Lens

<https://www.lens.org>

- Platformă globală care integrează publicații, brevete și date de inovare.
- **Funcționalități:** Analiza tendințelor, identificarea partenerilor de cercetare, evaluarea impactului în cercetare și industrie.
- **Beneficii:** Facilitează vizibilitatea academică și legătura cu mediul de inovare.

ResearchGate

<https://www.researchgate.net>

ResearchGate – Rețea academică dedicată cercetătorilor din întreaga lume.

Funcționalități: Partajarea publicațiilor, monitorizarea citărilor, adresarea întrebărilor și colaborarea în proiecte științifice.

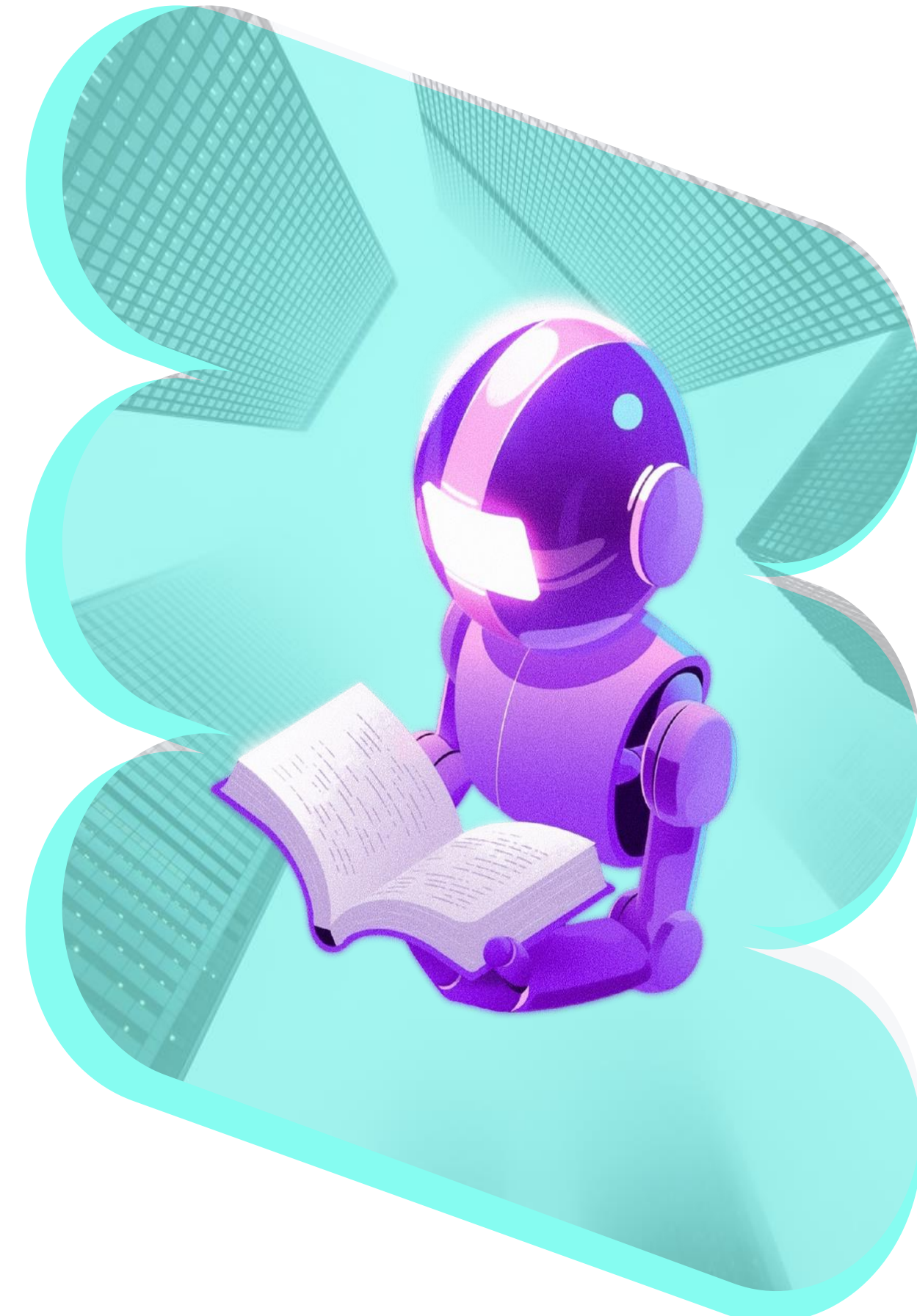
Beneficii: Crește vizibilitatea rezultatelor cercetării, facilitează schimbul de idei și colaborarea între specialiști din diverse domenii.

Google Scholar

❖ **Google Scholar** – folosește intens IA și algoritmi de indexare automată pentru:

- identificarea și clasificarea publicațiilor științifice;
- recomandarea articolelor conexe;
- calcularea automată a indicatorilor bibliometrici (număr de citări, indice h etc.);
- actualizarea profilurilor cercetătorilor prin recunoașterea automată a lucrărilor lor.

- ❖ **ORCID** – nu folosește intens inteligența artificială (IA), dar contribuie la interoperabilitatea datelor între platforme.

Zenodo

- ❖ Zenodo – IA contribuie la descrierea automată, etichetarea și organizarea conținutului științific.

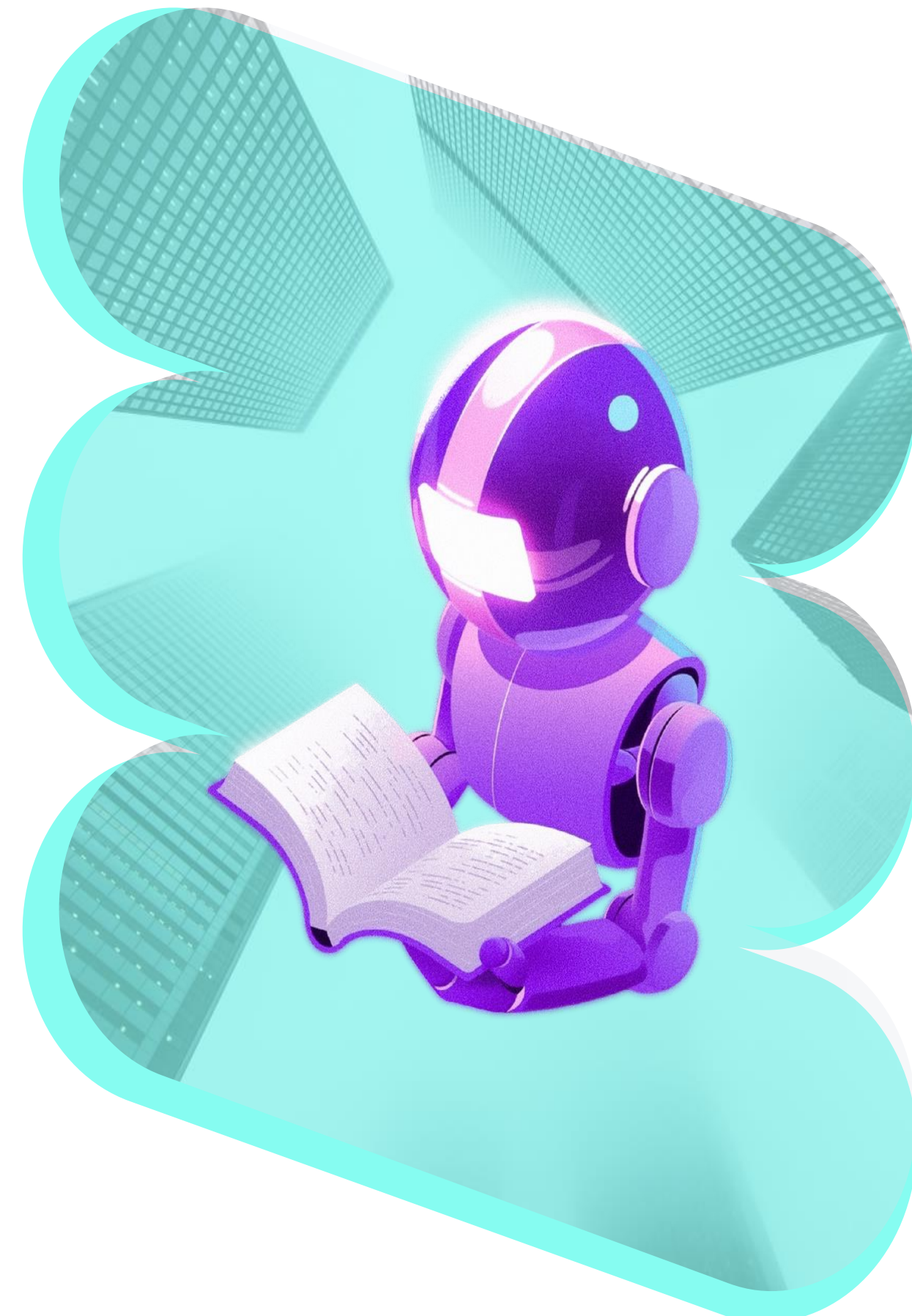

- ❖ **BASE** – folosește IA pentru clasificare, filtrare și optimizarea rezultatelor, facilitând descoperirea rapidă a publicațiilor.

LENS

- ❖ **Lens.org** – utilizează IA pentru:
- ❖ căutare semantică (recunoașterea contextului termenilor),
- ❖ analiza conexiunilor dintre autori, instituții, domenii și brevete,
- ❖ evaluarea impactului cercetării.

ACADEMIA. edu

- ❖ **Academia.edu** – utilizează IA pentru recomandări de conținut, analiza impactului și monitorizarea interesului cititorilor.

RESEARCH GATE

- ❖ **ResearchGate** – o rețea academică bazată pe colaborare și partajare de articole, unde IA generează recomandări personalizate, statistici de vizibilitate și analize privind impactul cercetării.

Analiza evaluării performanțelor în cercetare prin indicatori bibliometrici și scientometrici.

În contextul evaluării performanței științifice, platformele digitale pot fi clasificate în funcție de tipologia indicatorilor pe care îi generează sau îi susțin.

Indicatori bibliometrici

(măsurarea producției științifice și a impactului prin citări)

- **Google Scholar** – calculează citări, h-index, i10-index
- **ResearchGate** – oferă statistici de citare și indicatori proprii (RG Score)
- **Academia.edu** – statistici privind vizualizări și descărcări
- **Lens.org** – analize de citare pentru articole și brevete

👉 Accent pe **număr de publicații, citări, indici de impact.**

Indicatori scientometrici

(analiza structurii, dinamicii și vizibilității cercetării)

- **ORCID** – identificarea unică a autorilor în ecosistemul științific
- **BASE** – vizibilitatea producției științifice în repozitorii open access
- **Zenodo** – arhivare, DOI, integrare în circuitul științific
- **Lens.org** – analiză a colaborărilor și transferului tehnologic

👉 Accent pe **vizibilitate, colaborare, rețele științifice și dinamica cercetării.**

Lens.org are caracter mixt — poate fi utilizat atât în bibliometrie (citări), cât și în scientometrie (analiza relațiilor și inovării).

Concluzii

Toate aceste platforme sprijină cercetarea și vizibilitatea academică, însă în moduri complementare:

- **ORCID** garantează identitatea și recunoașterea autorilor;
- **BASE, Google Scholar și Zenodo** facilitează accesul și descoperirea informației științifice;
- **ResearchGate și Academia.edu** stimulează colaborarea și analiza vizibilității;
- iar **Lens.org** oferă instrumente avansate de analiză strategică și conectare între cercetare și inovație prin utilizarea complexă a *Inteligenței artificiale*.

În concluzie, bibliotecile traversează un proces continuu de transformare, în care tradiția și inovația digitală se completează reciproc.

**De la raft la ecran,
de la tradiție la digital
– bibliotecile deschid noi orizonturi.**

Mulțumesc!

Referințe bibliografice:

- *Academia.edu*. Pagina Academia.edu. Disponibil: <https://www.academia.edu> [accesat 2026-04-08].
- *BASE* – Bielefeld Academic Search Engine. Pagina BASE. Disponibil: <https://www.base-search.net> [accesat 2026-04-08].
- *Google Scholar Metrics and Citations*. Pagina Google Scholar. Disponibil: <https://scholar.google.com> [accesat 2026-04-09].
- *ORCID: Conectarea cercetării și a cercetătorilor*. Pagina ORCID. Disponibil: <https://orcid.org> [accesat 2026-04-08].
- RĂDULESCU, Constanța Zoie. Evaluare în sistemele de cercetare științifică prin platforme web, instrumente și rețele online. In: *Romanian Journal of Information Technology and Automatic Control*. 2019, Vol. 29, No. 1, pp. 35-44. Disponibil: https://rria.ici.ro/documents/201/3_articol_Zoie-Radulescu.pdf [accesat 2026-04-10].
- *ResearchGate*. Pagina ResearchGate. Disponibil: <https://www.researchgate.net> [accesat 2026-04-11].
- RUSSELL, Stuart J. și Peter NORVIG. *Artificial Intelligence A Modern Approach*. Third Edition. New Jersey: Pearson Education, 2010, 1151 p. ISBN-13: 978-0-13-604259-4 ; ISBN-10: 0-13-604259-7. Disponibil: <https://people.engr.tamu.edu/guni/csce625/slides/AI.pdf> [accesat 2026-04-14].
- *The Lens*. Pagina The Lens. Disponibil: <https://www.lens.org> [accesat 2026-04-18].
- *Zenodo. Ghidul Repozitoriului. CERN*. Pagina Zenodo. Disponibil: <https://zenodo.org> [accesat 2026-04-08].